

ПРОГРАМНА СИСТЕМА „ЗЛАТНОТО КЛЮЧЕ“
НА ДЕТСКА ГРАДИНА „СНЕЖАНКА“
учебна 2023 – 2024 година

Настоящата програмна система е приета с решение на заседание на Педагогически съвет от 08.09.2023г.

I. Програмната система е неотменна част от Стратегия за развитие на ДЕТСКА ГРАДИНА „СНЕЖАНКА” и реализира част от подцелите и дейностите на ценността на детската градина и глобалната цел при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.

Програмната система е основана на холистичният принцип, който утвърждава уникалността на детето. Той гарантира един по-мощен ракурс във възпитанието на детето, както и комплексност на педагогическото взаимодействие. Благодарение на него, педагогическият процес интегрира въздействието на различни фактори, като осигурява цялостно формиране на детската личност.

Възпитанието, социализирането и обучението на децата от 2 до 7-годишна възраст в ДГ „Снежанка”, с. Крумово се осъществява по програмна система „ЗЛАТНО КЛЮЧЕ”, на изд.Бит и техника – гр.Варна .

Програмната система представлява цялостна концепция и създава условия за придобиване на компетентности по всички образователни направления в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование от 2016 г., Наредба № 5 от 2016 г. и Държавните образователни стандарти (ДОС) от 2016 г. Чрез нея се осигуряват физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата в условията на игра и при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

Системата е разработена на основата на следните **водещи цели**:

- осигуряване на равни шансове (равнопоставеност) на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит;
- отчитане на индивидуалните възможности на всяко дете и темповете в неговото развитие;
- развиване на самостоятелност, инициативност и отговорност у детето;
- формиране на умения за решаване на познавателни задачи, за откриване и решаване на проблеми;
- формиране на умения за работа в екип (в група);
- разгръщане на творческите заложби на всяко дете и осигуряване на условия за проявяването им;
- формиране на социална и комуникативна компетентност на основата на различни възможности за педагогическо взаимодействие;
- формиране на умения за комуникиране и общуване както с възрастни, така и с връстници;
- постигане на педагогическо взаимодействие, чиито обект е детето, а педагогът е в позицията на помощник, сътрудник и партньор;
- функционално интегриране на образователното съдържание по направления и по възрастови групи;
- съчетаване на практическа и умствена дейност;
- оптимизиране на темповете на усвояване на образователното съдържание при умело съчетаване на тематичното съдържание;
- формиране на динамична система от представи, умения и отношения;
- усвояване на книжовния български език като условие за успешна образователна интеграция на децата в уязвимо положение;

□ гарантиране на балансирано взаимодействие между детската градина, семейство и училището.

Специфични цели:

- 1) Постигане на сигурност за детето – бъдещ ученик, изградена върху компетенции, които му гарантират успех както в общата, така и в специалната подготовка за училище. Овладеяването на българския език в предназначението му на инструмент за опознаване на света, за разширяването на познанието и систематизирането на опита надхвърля ролята му на образователно направление или учебен предмет и го превръща в способност за изграждането на собствената езиково-културна идентичност. Стимулирането на позитивно отношение към училището като образователна институция се осъществява чрез мотивирани нагласи към образователните приоритети – системата от представи и понятия, от умения и навици, от отношения и ценности, които синтезират личния опит на детето и променят неговата индивидуална насоченост към света чрез езиковата му компетентност.
- 2) Ориентиране на подрастващите в процесите на взаимодействие – картината за света има интегративен характер. Тя осигурява не само приемане и прилагане на информация, а и процеси на въвеждане, на ориентиране, на преобразуване, чрез които се осъществява междуличностна връзка при овладеяването на традиции и иновации.
- 3) Гарантиране на процеса на социализация и самоутвърждаване на децата. Това изисква те да бъдат окуражавани да се стремят към успех и към самоутвърждаване на индивидуален стил на дейност и поведение в условията на екипна работа, създавана позитивна атмосфера за ориентация в училищното обучение, в чиято основа са признанията на успехите на другия. Възможността всяко дете да успее в дейността си и да изживее радост от успеха естествено поражда стремеж към изявяване на възможности пред другите, но и към коопериране с тях.
- 4) Предоставяне на равен старт за образование – подрастващата личност да бъде така подготвена в субективен план, че да има готовност за срещи с възрастни и връстници, в които да изяви общочовешкото като степен на реагиране на тяхната чужда култура и при това свободно да демонстрира своята собствена. Не е само опознаване или познаване на другите, а предполага среща, разбиране, взаимодействие с тях. Тези процеси имат феноменологичен характер, тъй като става въпрос за очакване, реакции и преживяване на тези срещи; също за степен на емпатия, интелект и не на последно място – за отвореност, сърдечност и пр.
- 5) Представяне на нов интеркултурен модел за предучилищно образование в междуетническите и межкултурните условия при уважение към другите и съхраняването на националните ценности и социална идентичност.

ГЛАВНА ЦЕЛ: Повишаване качеството и ефективността на възпитателно-образователния процес, чрез прилагане на личностно- ориентирания подход и стимулиране на развитието, творческите заложби, интереси, потребности и потенциал на всяко дете в богатството на мултикултурна среда.

ЦЕННОСТ : Основна ценност е детската личност и изграждането на позитивна среда за децата – образователна, физическа, подкрепяща, мултикултурна среда. Педагогика на сътрудничеството и позитивно възпитание.

Образователни технологии: Образователна технология с основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Организация и реализация на образователния процес (ОП) с идеен общ проект на детската градина и проекти по групи .. Използване на информационните технологии в образованието. Технологии за контрол и оценка на постиженията. Технологии, които осигуряват качество на образователния процес.

ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Очертаването на подходите и формите на педагогическо взаимодействие спомага за създаване, както на устойчив и качествен модел на управление и менажиране, така и на градивна политика на сътрудничество, екипност и партниране. Търсят се всички възможности всеки от подходите да способства по свой начин за развитието на креативността, педагогическата и организационна култура у педагогическите екипи. Педагозите се научават да преобразуват, да експериментират, да внасят ново съдържание във вече познати форми на сътрудничество или да реализират нови. Набелязаните подходи в концепцията ни са: личностно-ориентиран, творчески, алтернативен, процесов, интерактивен, ситуационен, системен, конструктивен.

Личностно-ориентираният подход се използва от педагозите с цел да се проучат и анализират личностните характеристики на децата, педагозите, родителите, обществеността, партньорите.

Ситуационният подход е един от възможните ни пътища за опериране с теорията и приложението ѝ в практиката.

Проектен подход, чрез който при изпълнението на проекта на детската градина и мини проектите по групи се постига планираната промяна

Хуманно-личностен подход, който поставя следните акценти в работата ни : педагогическото взаимодействие да спомага за осъзнаване и систематизиране на опита на детето; за съчетаване на словесните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники; за придобиване от детето на образователни компетенции чрез водещата игрова дейност; спомага за съчетаване на динамика на игра и усвояване, на познание и креативност;

Общностният /ценностен/ подход в образованието ни предлага един доминантен комплект от ценности, към който общността като цяло се придържа. На тази база е разработен проект на детската градина „Образование на децата в ценности“.

Конструктивният подход ни предлага да се конструира желаното бъдеще на база обща цел и личностна изява, да се изгражда всяка личност в този процес.

Иновативният подход ще ни води до осъществяване на нови идеи, създаващи подобрени резултати чрез положителна промяна в организацията на образователния процес.

Интегрираният подход на управление предполага сътрудничество, координиране и хармонизиране на работата на отделните системи на институцията с оглед постигане на определена цел.

Компетентностният подход, който изгражда цели и критерии за измерване на крайните резултати от образователните дейности, ни помага да усъвършенстваме партньорската си дейност.

Рефлексивен и ценностно - ориентиран подход развива педагогическата и личностната самооценка, самоконтрол - саморегулация при решаване на игрови, практически и познавателни задачи; интегрира всички процеси на взаимодействие, които развиват детската личност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции;

Комуникативно-експресивен и креативен подходи ни осигуряват необходимите контакти, общи желания, идеи и проекти на съмишленици и партньори; подпомага изяви на деца и педагози, акцентира върху креативните прояви в играта, познанието, общуването; развива комуникативни умения, уменията за самопредставяне и за работа с другите.

2. ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ - ОСНОВНИ И ДОПЪЛНИТЕЛНИ

Основна форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация.

Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование.

Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

В Наредба № 5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование са посочени основната и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие. Формите се организират според прилаганата в детската градина програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата.

Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическите ситуации се организират само в учебно време и осигуряват постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование са дефинирани като очаквани резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователни направления.

Образователните направления, по които се провеждат основните форми на педагогическо взаимодействие са:

1. Български език и литература;
2. Математика;
3. Околен свят;
4. Изобразително изкуство;
5. Музика;
6. Конструирание и технологии;
7. Физическа култура.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня в детската група. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности, които допринасят за личностното развитие и заразнообразяване на живота на детето. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации, както в учебното, така и в неучебното време. Организират се по преценка на учителя в съответствие с програмната система, прилагана в детската градина, цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, които се реализират във всички групи на ДГ „Калинка” са: утринна гимнастика, центрове по интереси, ателиета, игри на открито, разходки, подвижни игри, спортно-подготвителни игри, момент на свободно изразяване, тренинги, дейност в група, празници и развлечения, участия в туристически походи, екскурзии, концерти и др.

2. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие:

**СЪГЛАСНО ИЗИСКВАНИЯТА НА НАРЕДБА №5/03.06.2016 Г.
ПО ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
БРОЙ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ**

Образователно направление	Първа група „Калинка“ Брой ситуации 2-3г.	Втора разновъзрастова ПГ „Слънце“ Брой ситуации 3,5-4 г.	Трета разновъзрастова ПГ „Мики Маус“ Брой ситуации 5-6 г.
Околен свят	1	2	2
Български език и литература	2	2	3
Математика	1	1	2
Музика	2	2	2
Физическа култура	3	3	3
Изобразително изкуство	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	2
Общо	12	13	16

Седмичен брой на педагогическите ситуации при целодневна организация

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ
ПЪРВА ГРУПА – 2–3-ГОДИШНИ**

Група „Калинка“

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Български език и литература	Математика	Конструирание и Технологии	Музика
	Музика			Изобразително изкуство
	<i>Танци</i>		<i>Танци</i>	
Физическа култура	Физическа култура	Изобразително изкуство	Физическа култура	Дейности по избор

Утвърдил: .....

/ Д. Младенова /

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ
ВТОРА РАЗНОВЪЗРАСТОВА ПГ 3-4 г.
Група „Слънце“**

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Български език и литература	Конструирание и технологии	Изобразително изкуство	Математика
Изобразително изкуство	Музика		Български език и литература	Музика
	<i>Английски език/Танци</i>		<i>Английски език/Танци</i>	
Физическа култура	Околен свят	Физическа култура	Физическа Култура	Дейности по избор

Утвърдил: .....
/ Д. Младенова /

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ
ТРЕТА РАЗНОВЪЗРАСТОВА ПГ 5-6 г.**

Група „Мики Маус“

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Български език и литература	Математика	Български език и литература	Математика	Музика
Околен свят	Музика	Конструиране и Технологии	Околен свят	Български език и литература
Изобразително изкуство	<i>Английски/Танци</i>		<i>Английски/Танци</i>	
Физическа култура	Конструиране и технологии	Физическа култура	Изобразително изкуство	Физическа култура

Утвърдил: .....

/ Д. Младенова /

**СЪДЪРЖАНИЕ НА ДНЕВНИЯ ПРЕСТОЙ НА ДЕЦАТА ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ
В УЧЕБНО ВРЕМЕ ОТ 15.09.2023 Г. ДО 31.05.2024 Г.**

часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7.00 – 8.30	Прием и дейност по избор; Утринна гимнастика.
8.30 – 9.00	Закуска
9.00 – 10.00	Педагогически ситуации.
10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска.
10.15– 10.45	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие/ Педагогически ситуации.
11.00-12.00	Игра; Дейности по избор на децата./ Допълнителни дейности /танци, английски /
12.00 – 13.00	Обяд.
13.00 – 15.15	Следобеден сън.
15.15 – 15.40	Подвижни игри
15.40 – 16.00	Следобедна закуска.
16.00 – 17.00	Педагогическа ситуация и/ или Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.
17.00 - 18.30	Игри, Дейност по избор на детето; Изпращане на децата.

**СЪДЪРЖАНИЕ НА ДНЕВНИЯ ПРЕСТОЙ НА ДЕЦАТА ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ
В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ ОТ 01.06.2024 Г. ДО 14.09.2024 Г**

часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7.00 – 8.30	Прием и дейност по избор; Утринно раздвижване.
8.30 – 9.00	Закуска.

9.00 – 10.00	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.
10.00 – 10.30	Подкрепителна закуска.
10.30– 12.00	Игри. Дейности по избор на децата.
12.00 – 13.00	Обяд.
13.00 – 15.30	Следобеден сън
15.30 – 16.00	Подвижни игри
16.00 – 16.20	Следобедна закуска
16.20 – 17.00	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.
17.00 – 18.30	Игри. Дейности по избор на децата; Изпращане

3. Тематично разпределение за всяка възрастова група

Този раздел е разработен в съответствие с разпоредбите на чл. 30 от Наредба № 5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование. Тематичното разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда и осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления. Той включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Тематичното разпределение включва теми за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Годишните разпределения по групи са заложиени в 36 учебни седмици за учебната 2023 г. – 2024 г.

Продължителността на педагогическите ситуации е съобразена с изискванията на Наредба 5, съобразно възрастта на децата.

Основни форми за деца със СОП на ресурсно подпомагане. (в ДГ има деца със СОП и е утвърден графикът за провеждане на заниманията с ресурсния учител и психолог.) Допълнителните форми, провеждани от учителите в групата се вписват в графа „Допълнителни дейности и индивидуална работа“ в дневника на групата.

Тематичното разпределение на всяка група съдържа : седмица; тема; задачи. При разновъзрастова група се залага задача за всяка възрастова подгрупа.

Най-сигурната гаранция за качеството на работа и реализиране на стратегията за развитие на образованието и на програмната система „Златното ключе“ е екипността на общността и партньорството между детска градина- семейство и детска градина- обществени институции. Там са хората, които са ни съмишленици и с които можем да обогатяваме нашата работа в полза на децата.

Ал Сибърт твърди, че ключът за оцеляване на добра образователна институция е в нейната способност:

- да се адаптира (към променящите се нужди на пазара на образованието, като предлагат продукти с висока полезна стойност);
- да се променя (като непрекъснато подобряват съдържателната част на образователната услуга;
- да изгражда добри партньорства (за които основна предпоставка е доверието и мултиплициране на добрите резултати) ... и ние вървим по този път.

4. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование, участниците в образователния процес са децата, учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите.

Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на предучилищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на детската градина, чрез:

1. индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
2. родителски срещи;
3. присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
4. други форми за комуникация.

Педагогическото взаимодействие с родителите на децата са многообразни, ежедневни и периодични:

Времето, когато родителите водят или вземат детето от градината.

Съобщения и бележници – размяната на съобщения е резултатно средство за осигуряване на непрекъснато общуване.

Таблата за съобщения са друг начин за размяна на информация, както и използване на социалните мрежи в интернет пространството.

Родителските срещи са утвърдена форма за общуването.

Открити моменти от живота на детето в детската градина – учебни ситуации, празници и развлечения, „отворени врати” за родителите във всеки удобен за тях момент от режима.

Участието на родителите може да бъде от съществено значение в няколко различни насоки, които се преплитат и допълват:

- Програми, занимания, игри, в които родителите участват заедно с децата си;
- Насърчаване на родителите да се включват в домашните занимания и проектите на децата си
- Участие на родителите в ДГ като помощник-учители или организатори на различни дейности, клубове по интереси, образователни екскурзии
- Консултиране с мнението на родителите, активно участие на родителите във вземането на решения, засягащи образователния процес
- Курсове за обучение на родители, програми за учене през целия живот
- Особено полезни се оказват проектите, в които родителите и децата заедно работят за облагородяване на околната среда, двора, подготовката на празници в ДГ, или пък вземат участие в доброволни инициативи в помощ на уязвими групи.

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Обществения съвет към детската градина се създава по силата на чл. 264 на ЗПУО с цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности. Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на детската градина и за граждански контрол на управлението им. Състои се от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на деца от съответната институция. Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на детската градина. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избират и резервни членове на обществения съвет. Председателят на обществения съвет се избира от членовете му. Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години.

Общественият съвет в детската градина:

1. Одобрява стратегията за развитие на детската градина и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението.

2. Предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване - за училищата, и инспектирането на детската градина;
3. Дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи;
4. Съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на детската градина;
5. Участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
6. Съгласува избора от учителите в училището по чл. 164, ал. 2 на учебниците и учебните комплекти;
7. Сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;

(2) При неодобрение от обществения съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и б те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. **При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.**

За да се случи това, са необходими съвместните усилия на държавните институции, ръководството на институцията, учителите и родителите. Но преди всичко, необходима е промяна в нагласите на хората и осъзнаване важността на активното родителско участие в образованието и живота на техните деца.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Програмната система е неразделна част от Стратегия за развитие на детската градина и е с действие за учебната 2023/2024 г. Приета е с решение на заседание на ПС от 13.09.24 г. Тя е отворена система и може да бъде променяна съобразно възникнала необходимост отново с решение на ПС.

При замяна на присъствената форма на педагогическо взаимодействие с неприсъствена, дейността по програмата преминава в провеждане в онлайн среда, с активното участие на родителите.

Изготвил:

Д. Младенова,

Директор на

ДГ „Снежанка“

